

Utjecaj ratnih trauma i posttraumatskog stresnog poremećaja na psihopatologiju u hrvatskih i njemačkih bolesnika s teškom mentalnom bolešću

Nikolina Jovanović, Philipp Kuwert, Iris Sarajlić Vuković, Daša Poredoš Lavor, Vesna Medved, Marina Kovač, Carsten Spitzer, Manuela Dudeck, Matthias Vogel, Harald J. Freyberger, Hans J. Grabe

Cilj Istražiti simptome posttraumatskoga stresa i trenutnu psihopatologiju u binacionalnom uzorku hrvatskih i njemačkih ispitanika s teškom mentalnom bolešću.

Postupci Ispitali smo 178 bolesnika iz bolnice sveučilišta u Greifswaldu (njemački bolesnici, n=89) i sveučilišne bolnice u Zagrebu i neuropsihijatrijske bolnice Ivan Barbot (hrvatski bolesnici, n=89) s velikim depresivnim poremećajem (n = 150), shizofrenijom (n = 26), ili bipolarnim poremećajem (n = 2). Rabili smo Ljestvicu za posttraumatsku dijagnostiku (engl., *Posttraumatic Diagnostic Scale*) i Ljestvicu simptoma-90 (engl., *Symptom Check List-90*). Bolesnici su bili spareni po dobi, spolu i dijagnozi.

Rezultati Hrvatski bolesnici prijavili su značajno više traumatičnih događaja iz rata (64/82 vs 5/74, $\chi^2_1=77,142, P<0,001$) i značajno više Hrvata zadovoljilo je kriterije za posttraumatski stresni poremećaj (55/89 vs 27/89, $\chi^2_1= 17,73, P <0,001$). Oni su također imali značajno viši rezultat na svim podljestvicama revidirane inačice Ljestvice simptoma-90 ($P<0,001$). Regresijski modeli pokazali su da su ratna trauma ($P <0,001$), posttraumatski stresni poremećaj ($P <0,001$) i dijagnoza ($P=0.01$) prediktori općega psihopatološkoga poremećaja.

Zaključak Ovo je prvo istraživanje koje je uspoređivalo utjecaj ratne trauma na psihopatologiju ispitanika s teškom mentalnom bolešću između dvije nacije. U takvih bolesnika važno je istražiti prisutnost posttraumatskoga stresnoga poremećaja, pogotovo u područjima koja su nedavno bila pogođena ratom.